

జా తీ య భా ర తి .

వై డి పా టి . సు బ్బ రా మ శా స్త్రీ

ప్ర తు లు =
పే యి

మూ ల్యం =
రెండున్నర
రూపాయి

తొలి పలుకు

(శ్రీ శ్రీ శ్రీ)

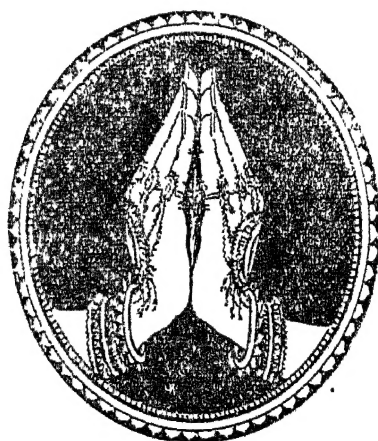
బూర్గుల రామకృష్ణారావు మహోదయులు
(కేరళ గవర్నరు)

ఈ జాతీయ గీతావళి సర్వులకు సులభముగా గ్రాహ్యమగునట్లు రచింపబడి రచయిత భావోన్నత్యము వెలిబుచ్చినది. దేశప్రేమ జన్మహక్కుగా చాటుటలోను మఱియు భారతీయత్వనికి పుష్పాంజలు లర్పించుటలోను; ప్రేమ, విజ్ఞానము భారతీయ మనోవికాసమునకే కాక, సర్వ మానవ మానసిక చైతన్యమునకు మూలభూతము లని చాటుచున్నది.

శైలి సారశ్యమందేమి, పద గుంభనమందేమి, జన బాహుళ్యము యొక్క హృదయోద్దీపనమున కీ “జాతీయ భారతి” తోడ్పడుననుటలో నిసుమంతయు నతిశయోక్తి లేదు. ఇందుకు — సహకారము, భూదానము, ప్రపంచ రాజ్యము, ఆత్మ పరీక్ష — అను గీతములే తార్కాణములు.

కవితా ప్రియులును, రసజ్ఞులు నగు సహృదయు
లైన బుధజనుల యొక్కయే గాక తదితర సామాన్య
ప్రజానీకముయొక్క మన్ననల నీ గీతావళి యందుకొన
గలందులకై నా శుభాకాంక్ష లందజేయుచున్నాను.

తన కవితా సంపద నిట్లు మానవ సేవయందు
సద్వినియోగము చేయుచున్న శ్రీ సుబ్బరామశాస్త్రి
గారికి నా హృదయపూర్వక ధన్యవాదములు.

కావ్య పరిచయము

ఆచార్య రంగా

(భారత కావ్యసభా సభ్యులు)

“మీ మాటలె మంత్రంబులు”

శ్రీమతి భారతీదేవితో ఒక ఆంధ్ర యువతి అమ్మా!
‘మాటలే మంత్రాలు’ అని చెప్పివెళ్ళినారట! ఆనందానందాని
కలలో ఊగుతూ శ్రీ పైడిపాటి సుబ్బరామశాస్త్రి గీతావళి
గానం చేస్తూఉంటే పదే పదే ఆ మంచిమాట జ్ఞాపకం వచ్చింది
ఈ గీతావళిలోని ఆలోచనలన్నీ ఎటుకో నున్నవే! యువక
హృదయాల్లో-ఉత్సాహపూరిత గళాల్లో-చవ్వలాలికే పెదవు
ల్లో ఈనాడు కదలాడేవే! అయితే ఏం? సుబ్బరామశాస్త్రి
భారతికి నతిసేయటతో - హృదయాన్ని, మాటలొలికించు
కోవాలనే కుతూహలాన్ని సృష్టించేయిస్తున్నై. వెలికినస్తున్న
యీ మణి మంత్రాలు మన ద్వారా జాతిని ఉజ్జ్వలం చేసి
పిస్తామంటున్నై. ఈ పాటల ‘తామరల కాంతిచ్చటలు’ మన
‘లోని వీణయను’ పలికిస్తున్నై. అనుక్షణమూ మన మనస్సు
లలో మెలగుచున్న కోరికల కెంతటి అంద చందాలు వీరు
తీర్చి దిద్దారో గమనిద్దాం :

ఉ ప ని ష ద్వా తి

రామ రాజ్యం మాకురావాలీ

వేదకేతన మెగుర వేయాలీ

పొట్ట నిండా కూడు

కట్ట నిండా బట్ట;

మేమనుభవింపగా

మిగిలినది యితరులకు

“పెద్ద చేతితో పిల్లి చి పెట్టాలి

పెద్ద మన సనిపించు కోవాలి”

ఇదే ఉపనిషత్తుల బోధకూడా. ఇదే యీనాటి ఎప్పటి మన
ఉశయం.

‘విశ్వశాంతియే మన లక్ష్యం

విశ్వశ్రేయం మన ధ్యేయం’ (ప్రపంచరాజ్యం)

ఆనాటినుండి యీనాటివఱకు “సర్వే జనాః సుఖినోభవంతు”
అని అనుదినం మనంచేసే ప్రార్థనమును ప్రపంచాని కంతకూ
పరమలక్ష్యంగా బోధగా వెల్లుచున్నదానిని సుబ్బరామ
శాస్త్రిగారు యీనాటి మణిమంత్రంగా జపిస్తున్నారు.

భారతధర్మ పునఃప్రవచనం

ఎందరెందరితోనో మనదేశ ప్రజలం స్నేహం సంపా
దిస్తున్నాం. అందరితోనూ స్నేహసంపదను మనం పెంపొం
దించుకోవలసి వుంది. అయినా కొందరిపై ప్రత్యేకాభిమానం
కలుగుతుంది; సకారణంగానే! ఆ కారణం సర్వజన శ్రేయో
దాయకంగా వుండాలి. అప్పుడే అది సర్వశ్రేష్ఠమవుతుంది.

“చరిత్ర మొదలుగ సరిహద్దుగు ఇరు
 జాతుల కెన్నడు ఘర్షణలేదని” —
 కలిసి కట్టుగా తొలిగా మనతో
 పంచశీల ప్రేమించి నిలచెనని”

సోదర చైనాను ఆదరిద్దామన్నారు. ఇక జాగృతి చెప్పు
 చున్నారు ఆసియానుగురించి :

“నలస పద్ధతికి ప్రబల విరోధి
 అణ్ణాయుధముల కామడ దూరం”

కనుకనే సుబ్బరామశాస్త్రిగారి హెచ్చరిక ఎంత బలమైనదో
 వినండి; మన ‘భారతి’యై పల్కే, వారి భారతికి చెవి
 మొగ్గుదాం.

“హద్దు తప్పి నడుచు
 హక్కు నీకెక్కడిది?
 యుద్ధాలు రెండైన
 బుద్ధి లేదేరా!
 హిరోషి మా నగర
 ఘోరమ్ము కన్నావు
 మారణాస్త్రము పైన
 మనసు విడవేలా” (శాంతి సందేశము)

అంటూ ఆనాటి తిక్కన కృపాచార్యునిచే అశ్వత్థామకు
 చెప్పించిన ధర్మాన్ని శ్రీ సుబ్బరామశాస్త్రి పునః ప్రవచిస్తు
 న్నారు.

దే శా భి మా నం

మన దేశంపై నిజంగా మన కెంతో అభిమానం ఉంది; ప్రపంచమంతటా ఇదే సత్యం వర్తిస్తుంది. అయితే యీ కవిశ్వరుని సవాలంతగా ఉన్నదో చూడండి ప్రతి దేశ భర్తనకు ?

“పుట్టినావీ భరత దేశాన-చేత

పట్టినావా? గీత ఎప్పుడైనా”

అలాగే రామాయణ మృంత చదివావు? భారతం సగమైన చూశావా? భాగవత శుశ్రూష చేశావా? అంటూ మన సంస్కృతి, కవిత, చరిత్రలపై ఎంత మమకారాన్ని కలిగిస్తున్నారు!

ఇంత దేశము ఒక్కటిగానే ఉండాలి, కలిసి కట్టుగా ప్రజలందరు ఒకటి కావాలి; కనుకనే “ఒక్క చూపుతోడ దేశ మొక్క త్రాటలాగిన” భారత సర్దారును ప్రేమిస్తున్నారు. “కరుణ పొంగి పొరలి పొరలి పరమమార్గ మెది యెది యని తరచి తరచి కనుగొన్న” బుద్ధుని పూజిస్తున్నారు. ఆయన కరుణమార్గమును (పంచశీల) దేశములపద్ధతిగా తీర్చుచున్న శ్రీ జవహరును లాలిస్తున్నారు.

యు గ యు గ బంధం

“వజ్రదలైన త్యాగంలో

దొంగకెను స్వాతంత్ర్య ఫలము”

నర నరాల సడలించిన
 తర తరాల దాస్యమ్మే
 మరచిపోయి యీ నా డూ
 పిరి పీల్చితి మెంత స్వేచ్ఛ”

అంటూ యీనాటి మాబోటి జాతీయవీరుల ఆనందాన్ని
 భవిష్యత్ యుగాలవారికి అందిస్తున్నారు. ఆ 1920 నుండి
 యిప్పటివరకు మహాత్ముని అడుగుజాడలలో నడువ ప్రయ
 త్నిస్తున్న మాలాటివారి అందరి జీవితములను ఆనాటి గోపికా
 గణ తోరణంగా కూర్చిన సుబ్బరామశాస్త్రిగారికి మేం
 కృతజ్ఞులం.

నీ పలుకే బంగారమై
 నీ పిలువే సింగారమై
 నీవమె తిరి జనము మురళి
 రవము విన్న గోపికలై —

అనేసరికి వేల సంవత్సరాల కథలు ఆనాటివి యీనాటివి
 ఒక్క తృటిలో ఒక్కనాటి కథగా రూపొందుతూ ఉన్నాయి.

విశాలాంధ్ర మహోదయం

ఆంధ్రు లీనాటినుండి విశాలాంధ్రలో — ఆనాటి నాగ
 మాంబ రుద్రమదేవి రాయలును; ఎప్పుడో సముద్ర తరంగా
 లపై తేలిపోతూ ఎన్నెన్నో దేశాలలో విజ్ఞాన జ్యోతుల వెల్లిం
 చిన శాతవాహనులు, విష్ణు కుండినులు, పల్లవులు —

భారతిమాతపై చల్లని చూపులు ప్రసరించి ఆశీర్వాదించడానికి శ్రీ సుబ్బరామశాస్త్రివంటి కవులు తమ “నరాల సత్తువ”ను ‘విశ్వభారతి’ నుండి ‘ఆంధ్రభారతి’కి ఎన్నెన్నో “జాతి రత్నము”ల నేర్చి కూర్చగలరు.

ఈ విశాలాంధ్రావతరణ శుభసమయంలో ఇంతటి కమ్మని కవనాన్ని యీ గీతావళిరూపంలో మన కందిస్తున్న శ్రీ సుబ్బరామ కవీంద్రున కివే నా సమో వాకములు, శుభాశీస్సులు.

(1—11—56 వాహిని)

అ బి ప్రా య ము లి

శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి - ఉష్మానియా ఛాన్సెలర్)

మీరు అందజేసిన జాతీయ గీతములు రైలులోనే
చనివాను. చాలా బాగున్నాయి. అందులో కొన్ని గీతాలు
మిక్కిలి భావగర్భితంగా నున్నాయి.

శ్రీ బె జ వా డ గో పా ల రె డ్డి

ప్రో ఛాన్సలర్ ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ.

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ దేశవ్యవహార మంత్రి)

మీరు దయతో పంపిన 'జాతీయ భారతి' ని శ్రద్ధగ
పఠించితిని. ఉద్రేకపూరితములు నుల్లాసభరితములయిన మీ
గీతములు మధురకంఠమున ను స్వరమున పలికించిన అత్యధి
కానందమును పొందగలము.

ఇట్టి కావ్యమును ఆంధ్ర సహృదయుల కందిచ్చిన
మీరు నా ధన్యవాదములు.

శ్రీ కళా వెంకటరావు

(ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ఆర్థికశాఖామంత్రి)

శ్రీ పైడిపాటి సుబ్బరామశాస్త్రిగారు రచించిన గీతావళిని చూచితిని. ఇందులో కొన్ని చిరకాలమునుండి పలు ప్రదేశములలో చెవుల కింపుగా వినబడుచున్న గీతములే—

‘త్రిలింగ దేశం మన దేనోన్

తెలుంగు లంటే మనమేనోన్’

చాలా ఉత్తమస్థాయిలో వ్రాయబడినది. శ్రీ శాస్త్రిగారి కవితను హృదయమునుండి వచ్చిన జాతీయ భావముల వెల్లువగనే పరిగణింప వలసియున్నది.

గేయములన్నియు సరళమగు భాషలో వ్రాయబడినవి.

“రామ రాజ్యం మామరావాలీ

వేదకేతన మెగుర వేయాలీ”

ఈ భావములతో నిండిన యీ పుస్తకమును రచించిన శ్రీ శాస్త్రిగారు అభినందనీయులు. ఆంధ్రులు వారికి కృతజ్ఞులు.

క్రైస్తవ చరిత్రము

(ఆంధ్ర ప్రదేశ్ శాసన సభ్యులు)

భౌతిక సంపదను సంస్కృతీ వికాసమును సమన్వయించి
విశాల దృక్పథంతోడన్న తాశయముల నుత్కృష్ట భావముల
వెలార్చు మీ జాతీయగీతములు భారత మాతను సౌష్ఠవముగ
పరిణామ చేయుటకు పూర్తి దోహద మొసంగుచున్నవి.

అన్నపూర్ణగా ఆధ్యాత్మిక జ్యోతిగా ప్రాచీన కాలము
నుండియు ప్రఖ్యాతినంది విశ్వమానవజాంతి కల్యాణమును
చేకూర్చిన భారతి నేడు సమగ్రముగను సంపూర్ణముగను స్వీయ
ధర్మనిర్వహణమును చేయుటకు తెలుగు నాట మీ గీతకలు
మధుర మధురముగ నిర్వహించుగాక !

ఆ చా ర్య

శ్రీ మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్య,

(Retired Professor of Politics
Univesity of Bombay.)

ఆధునికకాలమున ప్రపంచమందు శాంతిస్థాపనమునకు
భారతీయులు చేయదగిన కృషి ఎట్టిదో శాస్త్రీగారి జాతీ
యతాభిమానము ఎంతటి పవిత్రమైనదో వారి జాతీయ గీతముల
సంపుటి స్పష్టపరచుచున్నది. వారిది మధుర గంభీరమైన
కవిత్వము. ఇట్టి కృషి సర్వవిధముల కొనియాడదగినది.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం

స్వాధీనం.

*Chairman, Advisory Commission,
(Company Law Admn)*

I am glad to go through your book of songs. Some of them are really inspiring. Now a days, Songs and Music have become purposeful, not merely pleasing the emotions but serving a definite social end. I do not know how far these two objectives can be kept mutually exclusive. So long as they are kept exclusive, I beleive both will suffer.

The real poet strikes a happy blend and balance of both and creates a world in which realism and idealism will happily blend together giving pleasure as well as serving a purpose. I have no doubt your songs collected in this booklet are in that desirable direction.

శ్రీ కొటంరాజు రామారావు

భారతప్రభుత్వ సమాచారశాఖ, న్యూఢిల్లీ.

*Advisor to the Indian Govt,
Five Years Plan Publicity.*

Thank you for your book of poems. I would suggest that if you want to get the full value for this book from the point of view of public service, it should be sent to the Educational authorities of Andhra.

పద్మవిభూషణ, ఆంధ్ర పితామహ

డా॥ మాడపాటి హనుమంతరావు

తమ జాతీయభారతిని ఆమూల్యాగ్రముగ చదివి మిక్కిలి ఆనందించితిని. గేయములు విజ్ఞానప్రదములై మనోజ్ఞములుగ నున్నవి.

మంచి కాగితముపై ముద్దులొలుకునట్లు ముద్రింపబడిన మీ పుస్తకము ఆంధ్ర యువజనుల కాష్టాదముకలిగించి, వారి హృదయమునందు రాష్ట్రభావమును పెంపొందింప చేయగలదు.

నన్ను తమ పుస్తకమునుగూర్చి యభిప్రాయము నొసగగల వానిగా భావించి నన్ననుగ్రహించిన మీకు కృతజ్ఞుడను.

అంధజాతీయ గీతము

అభిప్రాయములు :

శ్రీ పి. వి. రాజమన్నారు,

అఖిల భారత సంగీత నాటక అకాడమీ ఆధ్యక్షులు :

మదరాసు హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తులు

ఉత్తమ జాతీయ గీతానికి ఉండవలసిన లక్షణాలన్నీ దీనికి ఉన్నవి. సులభశైలి, సాంపైన లయ, ఉత్సాహపూరితమైన భావాలు, జాత్యభిమానము జాతీయగర్వము, ఆంధ్ర దేశాని కిది తగిన జాతీయ గీతము.

శ్రీమాన్ మాడభూషి అనంతశయనం అయ్యంగారు

సభాపతులు : భారత లోక్ సభ

మృదు మధురశైలిలో సులభ గ్రాహ్యమై ప్రతి పాదమునందును ఆంధ్రాన్నత్యమును స్మరణకు తెచ్చుచున్నది. దీనిని పాడువారును వినువారును దేశభక్తి ప్రపూరితులు కాక తప్పదు. ఆంధ్రదేశమునకు దీనిని జాతీయ గీతముగా అంగీకరించుటకు తగియున్నది.

కీర్తికేషులు

దేశభక్త శ్రీ కొండా వెంకటప్పయ్య

జాతీయ గీతము పాడుటకు సుకరముగను మధురముగను భాసపూరితముగను నున్నది. ఎక్కువ గణనీయమని నా అభిప్రాయము.

క్రీశేషులు

బ్రహ్మశ్రీ చెళ్లపిళ్ల వెంకటశాస్త్రి

(మద్రాసు ప్రభుత్వ ప్రథమాంధ్రాస్థాన కవి)

ఆంధ్ర జాతీయ గీతముగా శ్రీ సుబ్బరామశాస్త్రిగారు రచించిన
'త్రిలింగదేశం మనదేసోయ్' అనే గేయము నేను విన్నాను. ఆంధ్రదేశానికి
జాతీయ గీతం గా మద్రాసు ప్రభుత్వం నిర్ణయించగలదని తలుస్తాను.

Late

SRI V. N. BHUSHAN,

(*Principal Bhavan's College Andheri, Bombay*)

I have read the Poem with great interest and Co-n
gratulate you upon its production. It is both instruc-
tive and inspiring,

Sriman

N. C. NARASIMHACHARYA, B.A., LL. B.,

Latmichend House,

Matunga, B O M B A Y - 19

28-12-'49.

Its flowing melody and the spirit animating it are
really commendable. I hope not only it will ring through-
out the country but it will take its place as the only
national song dear to those whose eminence it preaches
from begining to the end.

రవికవి భారతి వలె, భారత స్వాతంత్ర్య సంపాదన
మునకు పూర్వముచేసిన జాతీయతాధర్మప్రబోధమే -
తొలిగా శబ్దించిన ఆటుగేయములును.

స్వతంత్ర భారతమును దర్శించుకొను అద్భుష్టమా
మహాసీయులకు కల్గినదికాదు. నవభారత విర్రాణార్థ
మైన హవిస్సు, నేటి యీ నా కవితా తపస్సు.

రాచరికము ప్రజలకు సంక్రమించగా - వారికి
ప్రతినిధులైనవారే - నేటి ప్రభువులు. ధర్మమే రాజ్య
సుస్థితికి మూలాధారము. కాగా యీ నా ప్రవచించిన
జాతీయతా ధర్మము రాజధర్మమయినది. అభి
ప్రాయము లధికముగ సేకరించుటలోని వివరణ మిక
అనవేక్షితము.

పంచ భాషా కోవిదులు తమ తొలిపలుకులతో
జాతీయతా ధర్మమును సూత్రీకరించిరి.

కాన్య పరిచయముతో భాష్యము వెలువడినది.

మిగిలినవి తద్వ్యాఖ్యలు.

సహృదయమైన రాచరికమున కివే నా నమో
వాకములు.

స్వస్తి.

సు బ్బ రా మ శా స్త్రి

జన్మ హక్కు

శ్రీ ఖండమును సువా

సింఘ భారతభూమి

నీ జన్మహక్కురా

నీ జీవగడ్డరా

పాడుకోరా పురా

ప్రభ మూడువేళలా

వేడుకోరా నేడే

వేలుపుల ముక్తికై.

గ మ్యం

రామరాజ్యం మాకు
రావాలి .
వేద కేతన మెగుర
వేయాలి.

పొట్టనిండా కూడు
కట్టనిండా బట్ట
మే మనుభవింపగా
మిగిలినది యితరులకు

పెద్ద చేతితో పిలిచి పెట్టాలి
పెద్ద మన సనిపించుకోవాలి.

పి లు పు

కమమూసెనా భరత

ఖండ ప్రభావాలు

భారతీయుడ యిల్లు

చేరచేదా పిలుపు

పట్టపగటి నిదుర లేరా

పిట్ట పిడుగూ వోలె రారా

ఆదికవి వాల్మీకి

అమృత ప్రవాహాలు

కృష్ణయ్య చిందినా

గీతా ప్రబోధాలు

మావేను మావేను అనవేరా

లేవేమి మీకేమి అనవేరా || క ||

మా భరత మాతృ కం

తా భరణమై వెల్లు

కాళిదాసుని నంటి

కవి యసలె లేడంచు

హుంకార మొనరించి అనవేరా

ధంకా బజాయించి అనవేరా || క ||

అంభోధి పుడిసింట

ఆచమించిన దిట్ట

కుంభ సంభవుడు మా

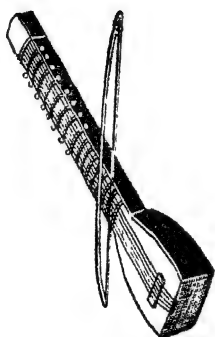
గుడికట్టు వాడంచు

ఎలుగెత్తి ఎలుగెత్తి అనవేరా

కలగుండు వడువారి కనవేరా || క ||

‘అన్య మింద్రం కరి
ష్యామి’ అన్న మహర్షి
గాఢేయతో పోలి
కను చూపగలవె యని

ఎదురుపడి కదలించి యనవేరా
బెదరు వదనము వారి కనవేరా || క ||

జో హా రు

మా నేలపై లేసి
మత మసలె లేదు ;
మా మతములో చాలు
మత మసలె లేదు—

ఆది సముద్రము, జీవ
నదులె అన్నియును
కమలసంభవు అను
గ్రహము మా మతము—

మా ఋషులుదివ్య ప్ర
భావైక ధునులు;
మా మునులు లోకసం
గ్రహణార్థనిధులు.

రైతు

రైతురా సోదరా
రాజ్యమ్మ వెన్నెముక
రైతు కనుకోస నీ
రాజనము నెలగాలి

అజ్ఞాన తిమిరమ్ము
లంతరించాలీ

విజ్ఞాన భాస్కరుడు
వెలుగు నించాలీ

అతని నాగలికట్టు
ఐశ్వర్యముల మిట్టు
అతని కొడవలి హస్త
తలపు భాగ్యపురేఖ...రై...

పురుగనక పుట్రనక
వఱదనక వాననక
కష్టించు మన పంట
కాపు వరిలాల్లి...రై...

ఆంధ్ర జాతీయ గీతము

త్రిలింగదేశం మనదేనోయ్

తెలుంగులంటే మనమేనోయ్...

మధురం మధురం మధురం మధురం

ఆంధ్రమ్మంటే అతిమధురం...

దేశభాషలా తీర్చుకోకి

ఆంధ్రమ్మంటే అతిమధురం...—

రాయలు మనవాడోయ్ — పండిత

రాయలు మనవాడోయ్

కలంతిక్కనా ఖడ్గతిక్కనా

గణపతిదేవులు మనవారోయ్...

అమరావతి నాగార్జునకొండ

సిద్ధహస్తులా శిల్పాలోయ్

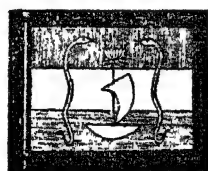
మల్లినాథ కుషూరిలభట్టులు
అందెవేసినా హస్తాలోయ్...

గోదావరి కృష్ణా
తుంగభద్ర పెన్నా
కనివెంచినవోయ్ తెలుంగుజాతిని
వినిపించినవోయ్ వీణానాదం...

ఓడలు కట్టేమూ - మింటికి
మేడలు కట్టామూ
మున్నీరంతా ఏక రాశిగా
ముద్దరవేశామూ...

సంతలలో వజ్రాల రాసులూ
జలజల లాడినవీ
కుబేరతుల్యం మహాదైశ్వర్యం
గొడుగు పట్టినాదీ...

కలకలలాడే తెలుంగుదేవికి
గంధాగురుధూపం ;
కిలకిలలాడే తెలుంగుకన్నెల
కిన్నెరలాలాపం ;
బలం గడించీ వెలుంగునించే
తెలుంగుజండా 'హుం'
తెలుంగుభేరీ 'ధాం'
గణగణ గణగణ
గణగణ గణగణ
తెలుంగు జయఘంటా ;
గణగణా గణాగణ
గణా గణా గణ
తెలుంగు జయఘంటా... ..త్రి॥

నై - నై జా ౦

(తెల్లవారి దొరతనపు రోజులలో డాక్టరు లంక
సుందరంగారు బ్రిటిషుప్రభుత్వము బందరురేవును నై జా
ముకు అమ్మివేయునను రహస్య సమాచారము బైట
పెట్టగా డా॥ పట్టాభిగారు ధ్రువపరచిరి)

అమ్ముడు సోతున్నామా

ఆంధ్రుల

మమ్ముడు సోతున్నామా

నిజాము వీటికి

బజారు రేటుకు

అమ్ముడుసోతున్నామా !

చేపల్లా

జెలల్లా

కొవ్వొబలినా

గొట్టెల్లా—॥ అ ॥

కోయిల కూస్తుందా? యింకా

వాయువు వీస్తుందా

జులుము హుకుములో

తెలుగు జీవులకు

నెలుగు సోకుతుందా ? ॥ అ ॥

నడుం కట్ట రండి - ఎపుడో

బుడుంగు మంటుందీ

ప్రతిపాదనలో ఉన్నదానినే

ప్రతిఘటించరండి

ఆంధ్రులు

ప్రతిఘటించ రండి—

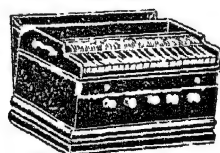
అమ్మడు పోతామా

ఆంధ్రుల

మమ్మడు పోతామా ?

కల్ల, అబద్ధం, ఝూటా - మమ్మ

ల్నమ్మే దెవరండి ? — ॥ అ ॥

నా దేశం

నాదేశం నాదేశం

భారతదేశం నాదేశం

జగద్గురువు శృంగేరి శంకరుడు

జగత్కవీశుడు వాల్మీకి

జగదుద్ధారము కృష్ణ మహస్సు

జగదాదర్శము రామచంద్రుడు

కొలుపు తీర్చినా నాదేశం

వెలుగు నించినా నాదేశం॥

జగదుత్తాలము హిమాలయమ్ము

జగత్పవిత్రము గంగాతోయము

జగత్పండితుడు జగన్నాథుడు

జగమెరిగిన శిబి దానవీరుడూ

నాదేశము లోపే

నాదేశము వారూ॥

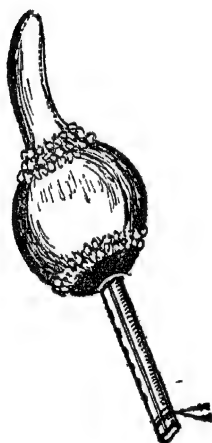
కాశీరము మనదీ
 కోలారూ మనదీ
 గయా ప్రయాగా
 కాశీక్షేత్రం
 బృందావనమూ
 బ్రహ్మకపాలం

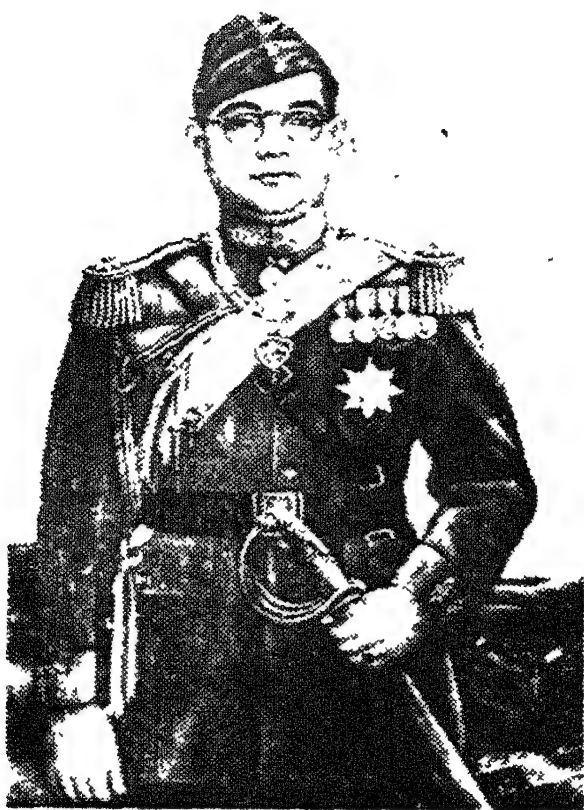
నా దేశపు
 నిధులూ
 నా దేశపు
 తపసూ॥

కనకదుర్గ కల
 కత్తా కాశీ
 కామాక్షీ
 మినాక్షీ

అన్నపూర్ణ వా
రణాసిమాతా

ఉగ్రపతి నా
నా దేశం
నిగ్గుతేరినా
నా దేశం॥

తొలిదొరవు నీవే - ను

వాసు బాబూ !

తొలిసైన్యం నీదే - సే

వాసుబాబూ ॥

నే తా జీ

మేటి వీరుడా ! నీ

సాటి ఎవరురా !

వీరుడా !

ధీరుడా !

బోసు బాబు—

నిన్ను కన్న వంగభూమి

వన్నె కెక్కెరా !

నిన్ను కన్న భరతమాత

మిన్ను ముట్టెరా ! ॥ మే ॥

తొలిదొరవూ నీవే - సు

బాసు బాబూ !

తొలిసైన్యం నీదే - నె

బాసు బాబూ ॥ మే ॥

మున్నీరా కన్నీరూ
నిన్ను తలచినా—
నిన్ను మరచి మనలే మో
మా నేతాజీ || పే ||

కప్పుర మైన నీ బ్రతుకుకు
కప్పురిపు టారతు తెత్తిరి
తెలుగుజాతి నీ పేరిట
వెలిగించును తెలుగు జోతి॥

అ మ ర జీ వి

అ స్తమించినావా !

అమరజీవి ! శ్రీరామా !

తరుణదేహ యష్టి వ్రేల్చి

విరళ నాగ్ని గుండంలో || అ ||

కపురమైన నీ బ్రతుకుకు

కపురారతు లె త్తినారు

తెలుగుజాతి నీ పేరున

వెలిగించును తెలుగుజోతి || అ ||

భరతజాతి నీకోసం

పొరలి పొరలి శోకించెను

కరగిపోయె జవహరులాల్

పరమమూర్తి, నీ మృతి విసి || అ ||

వెల్లి విరిసె నీ త్యాగం
తల్లడిల్లె ఢిల్లీ పురి—
గాంధీగురువు వెల్లించిన
ఇంధనమా ! జోహారు !

నీ వలువే కొల్లాయి
నీ వెలుగే బ్రహ్మాండం
కత్తిరేక సేనలేక
ఎత్తినావు జయపతాక ॥

జాతి పిత

జాతి పితా గాంధీ !

నరజాతి పితా గాంధీ !

జాతిపిత గాంధీ !

నరజాతి పితా గాంధీ !

వీతెంచిన పరిమళమై

తోతెచ్చిన స్వాతంత్ర్యం

బుగులొల్పె భరతజాతి

రగులొల్పె సత్యాగ్నిని । జా ।

నీ వలువే కొల్లాయి

నీ వెలుగే బ్రహ్మాండం

కత్తిలేక సేనలేక

ఎత్తినావు జయపతాక । జా ।

నీ-పలుకే బంగారమై
పిలువే సింగారమై
సివమై తిరి జనము మురళి
రవము విన్న గోపికలై । జా ।

పరిమళించె విశ్వంభర
పరవశమై నీ జనితో
భరతఖండ కీర్తిధునీ
పరమయోగి ! ప్రాణ్మోతి ॥

బుద్ధుడు

సిద్ధమూర్తి!

శౌద్ధోదసి!

సిద్ధార్థా!

బుద్ధయమి!

జోహారు జోహారు

జోహారు జోహారు॥

అర్థాంగిని కన్నసుతుని

అర్థరాత్రి వదలి కదలి

అంతఃపురమును దాటిన

అంతస్సే త్యాగమయము॥

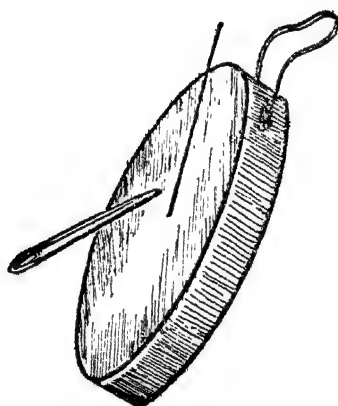
నరుని జరయు రుజ చూచిన

కరుణ పొంగి పొరలి పొరలి

పరమ మార్గ మెది యెది యని

తరచి తరచి కనుగొంటివి॥

పరినుశించె విశ్వంభర
పరవశమై నీ జనితో
భరతఖండ కీర్తి ధునీ!
పరమ యోగి! ప్రాజ్ఞోత్తీ!

స్వే చ్చ భా ర త ం

ఎన్నాళ్ళకు ! ఎన్నాళ్ళకు !
కన్నా మీ స్వాతంత్ర్యం !
అన్నన్నా ! యీనాడే
పున్నమలొక వేయి వెలుగు ॥ ఎ ॥

పదిలపడెను గుండె నేడు
పదునైదవ ఆగస్టా !
పది తొమ్మిది వందల నల్
బది యేడవ వత్సరమ్మ ॥ ఎ ॥

భరతమాత పుత్రులార !
పరమ తపోధనులారా !
అర్ధరాత్రి మేల్కొంటిమి
సార్ధక మీ స్వాతంత్ర్యం ॥ ఎ ॥

నర నరాల సడలించిన
తర తరాల దాస్యమే
మఱచిపోయి యీనా డూ
పిరి పీల్చితి — మెంత స్వేచ్ఛ!!

భరతజాతి ఎన్నా భృ
క్కిరి బిక్కిరియై నలిగెను—
వఱదలైన త్యాగంబో
దొరకెను స్వాతంత్ర్య ఫలము ||ఎ||

ఈనాడే ఈనాడే
ఈనాడే మన పండుగ ;
ఏడాదికి ఏడాదికి
ఏడాదికి ప్రతి ఏటా ||ఎ||

స్వ తం త్ర భా ర తం

తురగలించె కాంతిరేఖ
భరత జాతి మస్తకమున
పరిమళించె విశ్వంభర
ఇరువది ఆఱవ జనవరి—

పెర రాచరికపు చాయలు
చిరిగి చిరిగి చెరగిపోయె
తరిగిన మన భారతమ్మె
పరిపుష్టమ్మె నిలచెను ||తు||

ఎలుగెత్తెను భారతమ్ము
వెలుగుల శంఖాల నొత్తి
విజయ దుందుభులు మ్రోసెను
ప్రజ కూర్చెను రాజ్యాంగం —

ప్రజలే పరిపాలకులై
 సృజించిరి అధ్యక్షుని—
 తల గల దేశాలలోనె
 తల యెత్తెను భారతమ్ము ||తు||

పిసరై నా తగ్గనిదీ
 సిసరై నది స్వాతంత్ర్యం ;
 విరచించీ ప్రకటించిరి
 ఇరువది యాటవ జనవరి—

కుంకుమ తెలుపు ముదురాకుపచ్చ, యా మూడురంగుల సమ
భాగములో భారత జాతీయ పతాక ముండవలెను. తెల్లపట్టీ
మధ్య నీలివర్ణములో చరఖా సూచకముగ ఒక చక్రముండ
వలెను. సారనాద్ సింహద్వార పీఠము మీద నున్న అశోక
పర్మ చక్రమును పోలి యా చక్ర ముండవలెను. తెల్లపట్టీ
వెడల్పునకు తగినట్లు యా చక్రమును చిత్రించవలెను.
పతాకపు పాడవు మూడువంతులకు . వెడల్పు, దామాయి
షాగా రెండు వంతులుండవలెను.

మ న జం డా

ఎగరాలీ

ఎగరాలీ

ఎగరాలీ

మనజండా —

నిగనిగయై

ధగధగయై

జిగేల్ జిగేల్ మవి

గగన సీమలో —

శాంతి అహింస

సత్యం వెలిగే

భారత జాతికి

ప్రతినిధిగా —

ప్రపంచ సభలో

విపంచిగా మన

భారత వాణి

పలకాలీ...

భారత ప్రణాళిక

నేతలం ని

రేతలం—
ణ

మన జాతికి మనమే

నేతలం

నిరేతలం—
ణ

కాయ మనదీ

కొడవలి మనదీ—

గాయపడినా

కాయం మనదీ । నే ।

జాతి మతాల వి

చక్షుణ లేనీ

మానవ న్యాయం

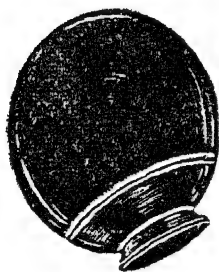
మన సూత్రం—

సమానావకా

శాల సృజించే

ప్రజాస్వామ్యమే
మనలక్ష్యం — | నే |

ఒకటి రెండూ
మూడూ నాలుగు
ఎన్ని ప్రణాళిక
లై తేనేం ? —
దారిద్ర్యానికి
గోరి కడతాం
ధర్మ రాజ్యమే
స్థాపిస్తాం ||నే||

జ వ హ రు లా ల్

నవభారత నిర్మాతా!
జవహరులాల్ శాంతిదూత!
స్తవనీయమ్మయ్యై నీవు
ప్రవచించిన పంచశీల॥

అహరహమ్ము తారకమై
సహజీవన సిద్ధాంతం
చీనా రష్యా మొదలై
నానాదేశ వ్యాప్తం॥

బుద్ధ యోగి దెవుడెవుడో
సిద్ధాంతం పంచశీల
ఉద్ధరించి, దేశమ్ముల
పద్ధతిగా తీర్చి తీవు —

అణువై ఉదజనియై మా
రణ దేవత సాగించే
రణార్భటి గొణుగువారె
అణగారెను దుష్ట మారి ॥న॥

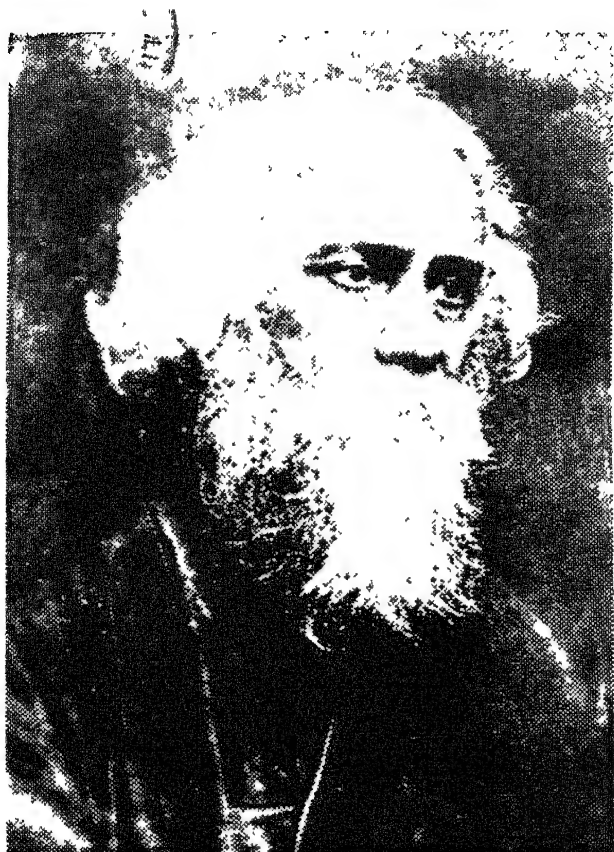

నవభారత నిర్మాతా !

జవహరులాల్ నాంథూర

స్తవసియమ్మయ్యే నీవు

ప్రవచించిన పంచశీల ॥

భరతదేశం

సరిగణించిన

జాతి గీతం

జాతి రత్నం -

ర వీ ం ద్రు డు

ఓ రవీంద్రా !

ఓ కవీంద్రా !

నీదె యోగం

నీదె భోగం—

భరత దేశం

పరిగణించిన

జాతి గీతం

జాతి రత్నం —

విశ్రుతిం చెను

విశ్వ భారతి

విశ్వ కవిగా

శాశ్వతముగా ||ఓ||

నీదు చిత్రం

నీదు గానం

నీదు కవనం

మోదమయ్యెను ||ఓ||

భూ దా న య జ్ఞం

ఓ అన్నలార !

ఓ తమ్ములార !

ఒళ్ళుమఱచే నిదుర లేవండీ

కళ్ళుతెరిచి మీరు చూడండి॥

పెట్టుబడిదారులై

పీతాలు పెట్టుకుని

రవి యస్తమించనీ

రాజ్యమ్ములేలినా

తెల్లదొరలే వెళ్ళిపోయారూ

వెళ్ళలేకే వెళ్ళిపోయారూ ॥ఓ॥

గట్టి పట్టూ పట్టి

పట్టి విడువాలేక

పుట్టి ముంచుకువచ్చి

నట్టి సంస్థానాల

రాజులే కళ్ళ పుగించారూ

రోజులే మారె ననుకొన్నారూ ॥ఓ॥

ఘామిషినో ఛాపేను

విన్నారా

రామిషినో ఛాపేను

కన్నారా ॥

కుంపిణీ దొరలకే
 పెంపుళ్ళ బిడ్డలై—
 ఉట్టి కట్టుకు తాము
 ఊరేగుతామనే

చిట్టిదొరలే రైతులైనారూ
 ఇట్టి రైతుల మీరు కన్నారా ||౬||

ఈ తెలుగు దేశాన
 నే, తఱుకు మెరిసింది
 నాదమ్ము వినిపించు
 భూదాన యజ్ఞమట

భావె తన కొంగునే పరిచాడూ
 ఈవి గల వారలే యిచ్చారూ ||౭||

ఈ పృథ్వి కథికారి
 గోపాలుడే నట
 పల్లె పల్లెకు తిరిగి
 వల్లించు నీ పాట

భూమిధున్ భావేను విన్నారా
 రామధున్ భావేను కన్నారా ||౮||

పొదుపు

పొదుపు చేయండి
పొదుపు చేయండి
అదనముగ వాడేది
అదుపు చేయండి—

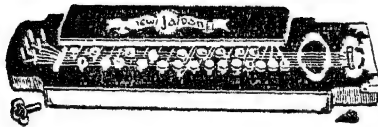
క్రొత్త రాజ్యమ్మండి
క్రొత్త కాపురమూ;
తాను ముక్కను బట్టి
గొను కుట్టాలి.

కూడపెట్టిన పైస
మేడ కడుతుందీ;
కూడపెట్టని వాని
కూడెక్కడండీ ॥

వైస వైసా కూర్చి
దేశాని కప్పిస్తా;
పెరుగుతుందీ ధనము
తరుగుతుందీ కరువు ॥

నదుల బంధించి, వా
రిధి వృథాపోసేని
జలముతో, సేద్య మా
కలి మంట నార్పాలి ॥

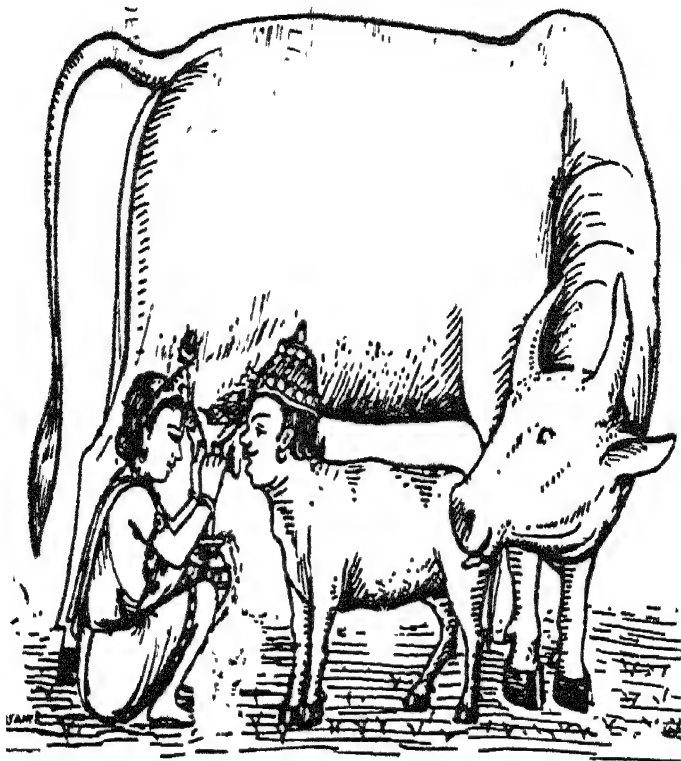
ఖ ధ రు

వడకవే వడకవే
వడకవే కదురా !
వడుకు నూలూ బట్ట
మడతలందీవే—

మెత్తన్ని పింజలో
నెత్తమ్మియెడదలో—
సాగి దారమ్ముగా
తూగి రాగమ్ముగా ॥

వడుకు నూలూపిళ్ళు
పడుగులై పేకలై
బతుకుకత వలించు
గతి, నేతలో నిల్చు ॥

బ్రతికి బట్టను కట్టు
ప్రతి జీవి ప్రతిరోజు,
గడియైన చేనూలు
వడుక తత్వము తెలియు ॥

గోవిందుడే తాను
గోపాలకత దాల్చి
గీతామృతమ్మునే
పిండె.....

గో మా త

మా నందికేశ్వరుడు
మా వేంకటేశ్వరుడు
మా స్వామి గోస్వామి
మహిమ చూపాలీ—
మా భూమి సిరి సంప
దలను తూగాలీ...

ఒదికె నా యట్టి
ముద్దు టెద్దుల జంట
పంటరైతుకు రెండు కళ్ళూ,
కళ్ళల్లా పెట్టుకొని
కాపాడితే వాని
పంటకళ్ళము పండు, పెల్లూ || మా ||

భూమాత ఒక నామ
గోమాత తా నామ
పుడుపుకే ఓషధుల విదికె,
గోవిందుడే తాను

గోపాలకతదాల్చి
గీతామృతమ్మునే పిండె—

“గంగిగోపూపాలు
గంజెడైననుచాలు”
యోగి వేమన చెప్పినాడు ;
కామితార్థము లిచ్చు
కామ ధేనువటంచు
ధన్వంతరియె పల్కినాడు—

పంటరైతుకు పంచ
ప్రాణాలు గోజాతి
జాతి హింసకు పూనకండీ—
రైతుశాపాగ్నిలో
రగిలి భస్మముకాక
జాతీయతను తెలుసుకోండి । మా ॥

నా గార్జన సాగరము

ముంచెత్తవే - కృష్ణ !

ముంచెత్తవే !

పాతకాలపు పూత

బాధ ప్రదేశమ్ము ॥

పొంగి ఉవ్వెత్తుగా

రంగ త్తరంగాల,

నాగార్జునాచార్య

సాగరమై నీవు ॥

క్రమబద్ధముగ - విక్ర

మము డించి - ఓ వేణి !

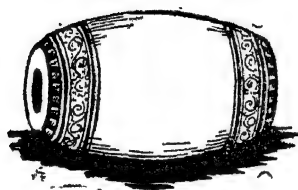
పాయలై పాయలై

పటవళ్ళు త్రొక్కుచును ॥

కేదారములు పుణ్య
కేదారములు గాగ
జీవనమ్ములు నింపి
జీవనమ్ములె నిల్పి ॥ ముం ॥

మిసిమి తొణికింపవే !
పసిడి పండింపవే !
సహ్యాజానది ! నమ
సా-రమ్ములను గొనవె ॥

లో క మా న్మ డు

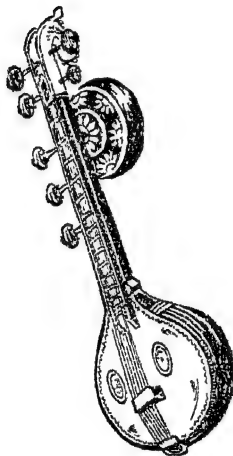
మహారాష్ట్ర దేశాన జనించిన
మహా నాయకా ! జోహారు !
మహాభారత ప్రతినిధి ! ఓ మా
మహాతపస్వీ ! జోహారు.

స్వరాజ్యమే మన జన్మహక్కని
నిరాఘాటముగ చాటావు ;
పరాయిశక్తుల దౌష్ట్యం కెదురై
పరాక్రమించి సిలిచావు || మ ||

పురాణ సంస్కృతి నుద్ధరింప, నీ
నరాల సత్తువ నోడ్చావు ;
నిర్మలమైన జాతీయతకై
కర్మయోగివై వెలిగావు || మ ||

అర్ణవమగ్నపు భారతీయులకు
కర్ణధారివై నిలిచావూ ;
లోకమాన్య గంగాధరతిలకా !
నీకు నమస్సులు లోకగురూ ॥

స్వరాజ్యమే మన జన్మహక్కని
నిరాఘాటముగ చాటావు ;
పరాయి శక్తుల దౌష్ట్యం కెదురై
పరాక్రమించి నిలిచావు ॥

బాల గంగాధర తిలక్

భారత విప్లవ జనకా! జోహార్
బాల గంగాధర తిలకా ॥

పూరించిన నీ శంఖారావం
ఊరూరా మార్మోగిందీ ॥

గణపతి పూజల సాగించిన నీ
కామ్యం రూపం తాల్చిందీ ॥

కర్మయోగివై గీచిన గీతను
ధర్మభారతం నడిచిందీ ॥

స్వతంత్ర భారతదేశమ్మీదె నీ
ప్రతాపమే కీర్తిస్తుందీ ॥

వల్లభాయి పటేలు

వీరుడా! బార్లోలి

వీరుడా! ఓ

వీరాధివీర! మా

భారత కేసరి ||

తెల్లవారల గుండె

ఝల్లుమసిపించె - నీ

వెల్లివిరిసినశక్తి

వల్లభాయిపటేల్ || వీ ||

చిల్లర సంస్థానాల

వల్లె యనిపించావు;

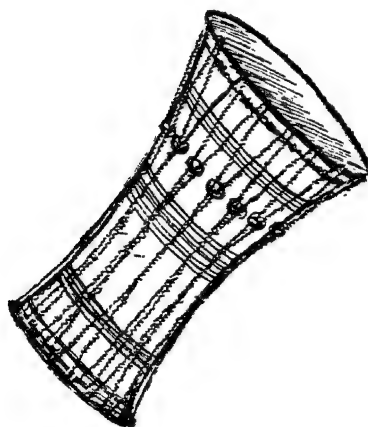
ఒక్కచూపుతోడ, దేశ .

మొక్కత్రాట, లాగినావు || వీ ||

నిక్కచ్చి నీ మాట తీరు
ఊక్తిమనిసి వన్నపేరు
పేరు విన్నవారు
వారు శత్రులకెల్లి ॥

నిక్కచ్చి నీ మాటతీరు
ఉక్కుమనిసి వన్న పేరు—
పేరువిన్నచాలు
తారు శత్రులకెల్ల ॥ పీ ॥

శాంతిసందేశం

ఓరోరి మానవ వినరా! నీ
మారణోద్యోగమ్ము మాన వదేరా ॥

హద్దతప్పి నడుచు హక్కు నీ కెక్కడిది
యుద్ధాలు రెండైనా బుద్ధిలేదేరా ॥ ఓ ॥

హిరోషిమా నగర ఘోరమ్ము కన్నావు
మారణాస్త్రముపైన మనసు విడవేలా ॥

దానవత్వము తప్పదారి పట్టించేను
మానవుడా! తెల్వి, మంట కలుపకురా ॥

పాపపుటూహల పలుమారు భావింప
పాపకర్ముడ! నీకె ప్రాప్తించుగదరా ॥

శాంతరసము చిందు సాధుమూర్తులు ఋషులు
శాంతి శాంతియనిరి - సారమ్ముగనరా ॥ ఓ ॥

అంధ్రమాత

జయ జయాంధ్ర మాతా!

మాతా!

జయ జయ జయ మాతా—

జయ దయాంచితా

జయ జయాంకితా

జయ జయ జయ మాతా ।

మాతామహి మా భారతమాతకు

ఖ్యాతి గడించిన పూతచరిత్రా—

నన్నయ రాయల కన్నతల్లి, నీ

వెన్నెల చూపుల కివె మా జోతలు ॥ జ ॥

రంగారు నదులే నిండి

బంగారు పంటలె పండి

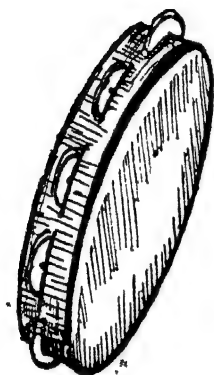

బంగారు తల్లీ! నీలో

బంగారు గనులే, జ్వాలె

అనుంగు బిడ్డల ననుగ్రహించే

తెనుంగు తల్లీ! దీ పివల్లి || జ ||

ఆ యు ర్వే ద ము

ఆయుస్సు కగు వేద
మభ్యసించాలి
ధర్మసాధక మైన
తనువు నిల్పాలి ॥

అల్పకాలిక జీవు
లల్ప మేధసులూ—
బ్రహ్మయువుగ బ్రదుక
బ్రహ్మదేవుడు పలెక ॥

స్వస్థునికి ఆరోగ్య
సంరక్షణము సేయు
వ్యాధి ముక్తుడౌను
వ్యాధి వీడితుడు ॥

కాల కర్మములును
మూలికలు మంత్రాలు—

అన్ని ఆయుర్వేద
మందు కొల్లలురా ॥

వెలిగడ్డ నోషధుల
వెలిసి పోవును గుణము—
మనిసి పుట్టిన నేల
మందె వాడాలిరా ॥

దేశమంటే మట్టి
దేశమంటే మనిసి—
దేశీయ వైద్యము
తేజరిల్వాలి ॥

ఏ టు వా క

ఏటువా కొచ్చింది
ఏటువాకమ్మ
కొండలన్నీ దాటి
కోనల్లు దాటి ||

ఏటువాకమ్మకూ
ఎత్తన్ని పూలూ
బసవన్న కొమ్మలకు
పచ్చన్ని పూలు ||

కొట్టరే టెంకాయ
పెట్టరే పసుపు;
బొట్టు కుంకుమ పెట్టి
పెట్టి వడపప్పు ||

రోజురోజూ గోవు
పూజ చేసేమూ;
ఏడాది కొకమారె
కోడెలకు పూజ ||

సాగిరావమ్మ మా
 ఏటువాకమ్మ;
 తూగి రావయ్య మా
 పంట బసవయ్య ||

జంటగా రావయ్య
 పంట బసవయ్య;
 క్రొత్తగి తకు నేడు
 కాడి కలపాలీ ||

క్రొత్త బట్టలు నీకు
 క్రొత్త పాలేర;
 క్రొత్త గోచీ నీకు
 కుఱ్ఱ పాలేర ||

క్రొత్త ఏణితో మనకు
 క్రొత్త ఏడాది—
 భూదేవి పంచవే
 గాదెల్ల పైకి ||

ప ం ట బ స వ న్న

మా కోస మీ ఏఱు
వాక వచ్చిందీ;
ఏడాది కేడాది
ఏఱువాకమ్మ ||

పున్నమను జ్యేష్ఠలో
పొంగింది ఏఱు;
కుప్ప తెప్పల పూలు
కొప్పలో ముడిచీ ||

బుసబుసల పొంగింది
బసవన్న ఒడలు;
బసవన్న కొమ్మలకు
పసుపు పూసేము ||

బసవన్న కొమ్మలే
పసుపు కొమ్మలు;

పంకించు కొమ్ములకు
కుంకుమపు బొట్టా

తలపాగ దించేము
తలలు వంచేము;
బిత్తెన బసవన్న
అత్త వంచన్న ||

ఘంకాయ కొట్టేము
శంకరుని నంది!
అంకెకును రావన్న
అంకెలు మాని ||

వన్నరా కోటేరు
పాలేరు బిడ్డా!
శకునాలు దొడ్డవీ
సాగి పోదాము ||

వలసాగ దించేము లలు పంచము

దొడ్డిన బసవప్ప అప్పు పంచప్ప

దుగ్గిరాల గోపాల

కృష్ణుడా - సీ

ప్రజ్ఞ నిరంకుశము

భారతయోధుడ ॥

ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల....

[శ్రీ ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు విద్యాపీఠ గోష్ఠికిని రామదండునకు వ్యవస్థాపకులు. శ్రేష్ఠ శుద్ధ చతుర్థి వారి జయంతి. ఆఖిలభారత జాతీయమహాసభా కార్యదర్శిగా పనిచేసినారు. కాకినాడ కాంగ్రెసు ఉత్సవములలో ప్రధానపాత్ర వహించినవారు. త్యాగిమూర్తులు. ఆ కాలములో సీమకుపోయివచ్చి జాతీయతావాదులై కారాగారవాసము చేసిరి. జాతీయోద్యమమును రామదుర్గాతో నడిపి కట్టకడపటిదినుములలో ఇక్కట్టులబడి రామసాన్నిగ్యమును చేరిరి. ధర్మ వీరులుగా వీరు నడిపిన జీవితములోని గాథలు పెక్కు ఆంధ్రదేశమున ప్రసిద్ధములు]

దుగ్గిరాల గోపాల కృష్ణుడా

నీ

ప్రజ్ఞ నిరంకుశము - భారతయోధుడే ||

తెలుగుజాతిని పుట్టినావు

వెలిగే జాతిరత్న మీవు

పలుకు వెలది పంట

పన్నెత్తితే చాలు ||

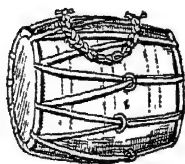
చీరాల పేరాల ప్రజల

వేరు భూముల నిలిపినావు

సారథివై జాతి
సమరమ్ము సాగిన ॥

రామ నగరు కట్టినావు
రామదండు విలిపినావు
రామభజన చేస్తే
రాళ్ళు కరగించావు ।

కవ్వించి నవ్వించు తీరు
నిప్పు
రవ్వనందు నిల్పు సారు
నీకే నీక చెల్లె
ఏ కాల మే తావు ॥

వి శా లాం ద్ర

విశాలాంధ్రమే
విరిసిందీ
దిశాతటమ్ముల
మెరసిందీ ॥

ఏడుశతాబ్దా
లెడబాటైనను
చిమ్మచీకటిని
చీల్చి తెమల్చుకు ॥ వి ॥

తెలంగాణలో
జ్వలించు దీపం
ఆంధ్రావనితో
అఖండమై ॥ వి ॥

కోర్కె తీరే ము
కోటి ప్రజాళికి
భాగ్యనగరి సా
భాగ్యము నించెను ॥ వి ॥

చే నే త

[భారతదేశమున కుటీర పరిశ్రమలో చేనేత ప్రధానమైనది. విదేశీ యలను సైత మాకర్షించి పెక్కు పేదలైన పనివారికి ఉపాధి కల్పించు చున్నది. అందుచే చేతిపరిశ్రమకు ప్రతినిధిగా చేనేత అనుశీర్షిక ఎన్నుకొన బడినది. చేనేతవారు 'భరతదేశపు నేతపనివాడా' అనియును పాడుకొన జచ్చును]

భరతదేశపు చేతి

పనివాడా

పరిమళించిన కీర్తి

కలవాడా ||

పేరాన లేదోయి

పెట్టుబడి లేదు

నీ చేతి పనిముట్టు

నీ జీవితకు పట్టు || భ ||

మర శూర్యులు కీవు

ఎరకాని రాముడవు

నీ చేతి పనిముట్టు

నీకు నీళమ్మ || భ ||

నీలోని జీవమే
 నీ కళకు జీవమై
 నీ మనసు కళ పండి
 నిండు పున్నమ వెల్లు ॥

పనితనము వెలయించి
 బ్రహ్మస్పృష్టిని మించి
 నీలోనె నీవె వ
 రించి ఆనందింతు ॥ భ ॥

కందమూలమ్ము లా
 కలికి నై భక్షించు
 పరశాలల ఋషుల
 బ్రతుకు జీవిక నీది ॥

భరతదేశపు చేతి
 పనివాడా
 పరిమళించిన కీర్తి
 కలవాడా ॥

స హ కార ము

సహకార ముద్యమము
సాగిపోవాలీ
సహకారమున విశ్వ
శాంతి కలగాలీ ||

సంఘముతో వ్యక్తి
సంఘము జాతితో
జాతి కింకొక జాతి
సహకార మది లెస్స ||

బక్కచిక్కినవాని
డొక్క నెత్తురు పీల్చు
ఇరుగు పొరుగు స్వార్థ
పరత బలియగ రాదు ||

సర్వజనులకు సుఖము
సహకారమున గలుగు
భూతదయ యిం దను
స్మాతమ్మ పూతమ్మ ||

సంఘమ్ములో నరుడు
 సౌకర్యముల నందు—
 వెలినున్నవాడు, కే
 వల హాను దవ్వగా ॥

సహకార ముద్యమము
 సాగిపోవాలీ
 సహకారమున విశ్వ
 శాంతి కలగాలీ ॥

వ న మ హౌ త్స వ ము

[సప్తసంతానములలో ఆరామప్రతిష్ఠ ఒకటి. వృక్షములను ఓషధులుగా బ్రహ్మస్థాపించెను. మానుమరుందయి మందగునని భాషాశాస్త్రవేత్తలును చెప్పుదురు. కొన్ని ఓషధులను తీయునప్పుడును గ్రహణకాలములో ఆరాధించి తీయుదురు. వేపచెట్టు అమ్మవారిని మానిపూజ చేయుదురు. రావిచెట్టు తానేనని కృష్ణపరమాత్మ అర్జునునికి బోధచేసినాడు. రావిచెట్టును వేపచెట్టును కలిపి వివాహము చేయుదురు. సంతానముకొఱకు వానికి ప్రదక్షిణింతురు. బుద్ధునికిని ఒకానొక వృక్షము నీడనే తెలివికలిగినది. స్వర్గములోని నందనవనము సుందరమైనది. కామధేనువువలె కల్పవృక్షమును మనకు ప్రసిద్ధమైనది]

ఓరి మానవుడా

ఓరి మానవుడా

చే యెట్లు లాడురా

చెట్లు కొట్టకురా ॥

వంశమే వృక్షమను

అంశమ్ము గనరా

మూడు పూవులు ఆరు

కాయలై బ్రతకరా ॥

అదునులో వర్షాలు
 పదునులో సేద్యాలు
 వృక్షజాతిని పెంచ
 అక్షయమ్మర పంట !

తెలియరా చెట్లలో
 దేవతా వృక్షాలు
 తెలియరా నీలోని
 దేవతాత్మనుకూడ ॥

పూల కాయల పండ్ల
 పులకరించును మనసు—
 బ్రతుకె సందనమైన
 వనము నిర్మింపరా ॥

కాశ్మీరు

కండలో కండరా
కాశ్మీరూ ;
గుండెలో ప్రాణమ్ము
కాశ్మీరూ ॥

భరతదేశపు రాజ్య
పరిధిలో ప్రాంతమ్ము—
ప్రజ కోరి వరియించి
భరతమాతకు మ్రొక్కె ॥

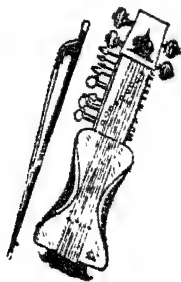
అందాల కోన, ఆ
నందాల దోనె రా !
నాకమే జూరిచిన
నందనోద్యానమ్ము ।

భరతమాతృ కిరీట
మాణిక్య దీపమ్ము

భారతీ పీఠమ్ము
పరమ పూజ్యమురా !!

కన్యాకుమారి వీ
క్షణపు దారుల సిరుల
బరపించి చూచు - నా
భారతీ పీఠమ్ము !

కండలో కండరా
కాశ్మీరూ ;
గుండెలో ప్రాణమ్ము
కాశ్మీరు !

గో వా

బుడతకీచులు లేచి
పొండయ్యా ! మీ
ఉడతగంతులు చాలు
లెండయ్యే ॥

వలసమంత్రం పాటి
తప్పిందీ - మీరు
పట్టి నూ రే రెంత
జెట్టిలూ ॥

లండనూ పారిస్సు
కంటేను - మీరు
గుండంగ ఏమైన
ఉన్నార ?

సత్యాగ్రహాల పట్టి
కాలాచ్చూ - మీ
సభ్యతను లోకాన
చాటారు ॥

భారతచైనా

అలోచించారా - మీరు

అలోచించారా !

స్వతంత్ర భారత

పొరులారా !

చైనాదేశపు

చరిత్ర సంగతి ॥

భారత చైనా

ప్రజాకోటి, మన

ప్రపంచ మేదిట

రెండు వంతులని ॥

ప్రధాన మత మా

చైనాలో మన

తథాగతుని సి

ద్ధాంతమైనని ॥

చరిత్ర మొదలుగ
సరిహద్దు - ఇరు
జాతుల కెన్నడు
ఘర్షణలేదని ॥

కలిసికట్టుగా
తొలిగా మనతో
పంచశీల ప్రే
మించి నిలచెనని ॥

ఆలోచించారా ?
మీరు
ఆలోచించారా
భారతదేశపు
పౌరులారా !
చైనాదేశపు
చరిత్ర సంగతి ॥

అ సి యా

నిద్దర లేచిం
దాసియా - మరి
ముద్దర వేస్తుం
దేసియా ॥

రాచేరికమ్మల
రచ్చల్లో
నద్దన్నా - మరి
కద్దన్నా ॥

తన ప్రాచీనపు
ఘన వైశిష్ట్యం
తన ఔన్నత్యం
తానె స్మరించుకు ॥

వలసపడ్డతికి
ప్రబల విరోధి

అశ్వాయుధముల
కామడదూరం ।

పంచశీల ప్రవ
చించిన ఖండం
పంచ ఖండముల
మించిన ఖండం ॥

ముద్దర వేస్తుం
దాసియా - పెను
నిద్దర లేచిం
దేసియా ॥

ప్రపంచ రాజ్యం

మానవులంతా

ఒక దేశం

మానవులంతా

ఒక రాజ్యం॥

ఏదేశానికి

ఆ దేశం

ప్రాజ్యం రాజ్యం

స్థాపించి—

ప్రపంచ మానవ

రాజ్యంగంలో

భాగస్వామిని

కావాలి॥

విశ్వశాంతియే

మన లక్ష్యం ;

విశ్వశ్రేయం

మన ధ్యేయం—

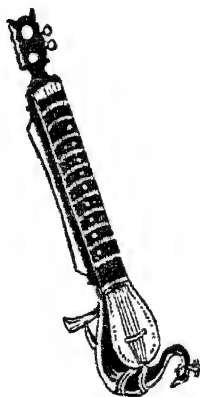
పంచశీల సి
దాంతముతో
ప్రపంచరాజ్యం
నడవాలి ।

రక్తం రంగూ
భేదం లే దవి
భక్త కుటుంబం
మన రాజ్యం—
పొర పొచ్చెమ్మలు
రాయబారముల
పరిష్కారమై
పోవాలి ॥

అన్ని దేశములు
అర్పించండి
అధికారం
ఒక కొంత—

వరిల్లాల్లి
ధణ
ధర్మస్థానం
వరిల్లాల్లి
ధణ
ప్రపంచరాజ్యం ।

ఆ త్మ ప రీ క్ష

పుట్టినావీ భరత
దేశాన - చేత
పట్టినావా గీత
ఎప్పుడైన ||

రామరాజ్యం పేరు
చెబుతావు - నీవు
రామాయణమ్మొంత
చదివావు ?

భారతీయుడ నేనె
అంటావు - నీవు
భారతం సగమైన
చూశావ ?

భగవంతుడే తత్వ
మంటావు - నీవు

భాగవత శుశ్రూష
చేశావ ?

జాతి నడిపిస్తాను
అంటావు - నీవు
జాతీయతాదీక్ష
పొందావ ?

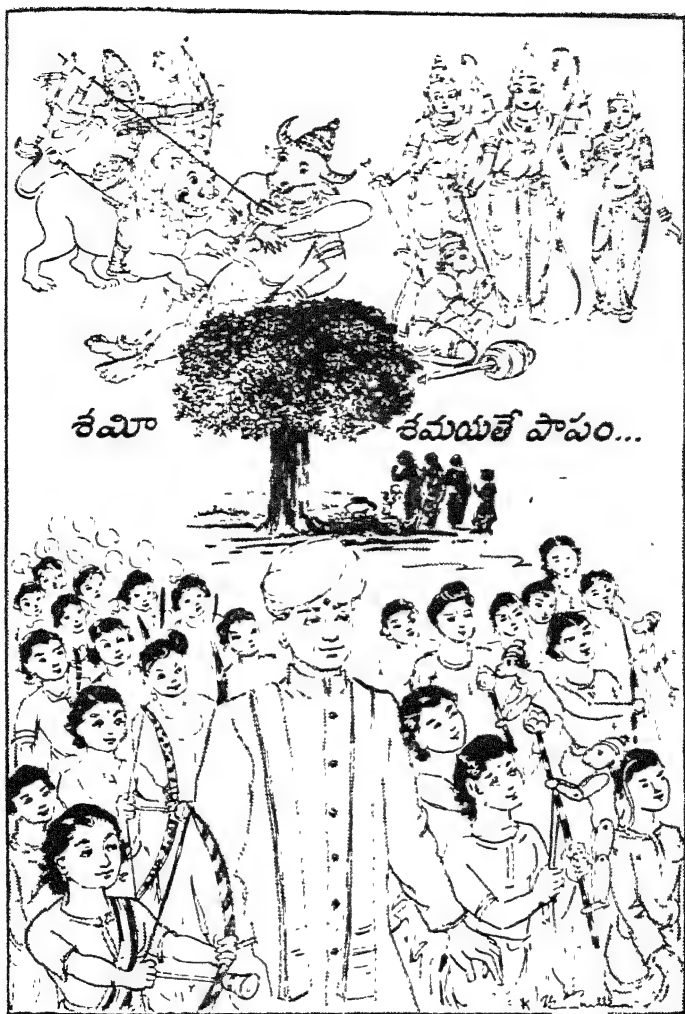
ద స రా

హనుమన్నవై నీవు
రావోయీ
అరునుండై నీవు
రావోయీ ॥

బుల్లివాడా ! లేచి
రావోయీ - పెద్ద
పిల్లవాడా ! లేచి
రావోయీ ॥

హనుమన్న లంఘించె
మున్నీరు;
అంతమందెను సీత
కన్నీరు ॥

అరునుండే విల్లు
పట్టాడు ;
అమ్మతో వైరులను
కొట్టాడు ॥

హనుమన్మయై నీవు రామోయీ

అర్జునుండై నీవు రామోయీ

నవరాత్రములు పూజ
చేయాలి
నవజీవనము నింపి
రావోయీ ॥

అమ్మవారికి పూజ
చేయాలి
జమ్మిచెట్టుకు పూజ
చేయాలి ॥

అయ్యవారికి మ్రొక్కి
రావోయీ
ఆయుధమ్మును పట్టి
రావోయీ ॥

బుల్లివాడా ! లేచి
రావోయీ - పెద్ద
పిల్లవాడా ! లేచి
రావోయీ ॥

దీ పా వ లి

దివ్వె దివ్వె ము

ట్రించండి ;

దీపావలి వె

ల్రించండి—

శంభో హనహర

త్రిపురహారా

శంకర ! యస మీరు

సాగండి ॥

పరమ సాధ్వలను

చెఱ పట్టి

మరణించెను నర

కాసురుడే—

సత్యభామలై

రారండి

సత్యావతులై
రా రండీ ॥

దివిటీలను చే
పట్టండీ
దిశాంతమ్ములను
వెదకండీ

అధర్మమును గా
లించండీ
అధఃకరించీ
నిలవండీ ॥

ప్రమదప్రమిద ము
ట్టించే వెలుగే
భారతదేశపు
ధర్మజ్యోతి—

అఖండ భారత

పౌరులారా

అఖండదీపం

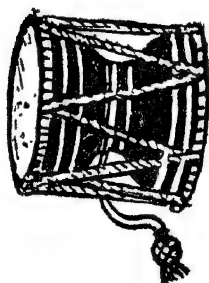
నిలపండి ॥

దివ్వె దివ్వె ము

టించండి

దీపావళి వె

ల్లించండి ।

సం దేశం

దిద్దుకోండి యీ
దేశాన్ని - సరి
దిద్దుకోండి మీ
రాజ్యాన్ని—

బాల్కులారా
బాలికలారా
భారత భావి
పౌరులారా !

పలికే దంతా
పరమ సత్యమూ
భావించండి
దీవించేమూ || ది ||

తెలుగుదేశం మని
మలయాళ మ్మని
అరవల నాడని
పొరుపులు పెంచీ—

తుండెములో ప్రతి
కండ కండ తెగి
పోయే బుద్ధులు
పోక మీరలూ || ది ||

నువ్వు నేనను
భేదం కాకా !
ఎవ్వరు గెలిచా
రీ దేశం ?

పురాచరిత్రను
స్మరించుకోండి
తిరిగి తిరిగి పొర
పాటేనా ?||

లాతీలకు తల
పోటీలిచ్చి
గుండుదెబ్బలకె
గుండెల నిచ్చి

చచ్చిన వా రీ
చాగం వై
వచ్చిన రాజ్యం
మన రాజ్యం ॥ ది॥

ఆలీబిడా
తల్లీ తండ్రి
అందరి కెడమై
ముందరి అడుగై ;

భారతవీరులు
పోరున నిల్చి
చిందిన ర కం
మీ కోసం ॥ ది ॥

అందరి దొకటే
ఒక భాషా
అందరి దొకటే
ఒక జండా :

అందరి దొకటే
ఒక దేశం ;
భారత దేశం
మనదేశం ॥

దిద్దుకోండి - యీ
దేశాన్ని - కను
లద్దుకోండి - యీ
రాజ్యాన్ని

బాలుల్లారా
బాలికలారా
భారతభావి
పౌరుల్లారా ॥

ప్రజా ప్రభుత్వం

నిద్దరపుచ్చి
పెడుతుందా ? మరి
ముద్దా కలిపి
పెడుతుందా ?

ప్రభుత్వమంటే
ఎవరండీ ?
ప్రజలూమీరే
కదనుండీ !

తక్షణమే ఫలి
యిస్తాయా ?
లక్షలాది మన
కోరికలూ

కావాలని మీ
రంటేనూ ;
కళ్ళెం మీరే
పట్టండి ||

పరికరమ్మలే
యిస్తార్ —
మరి మరి ధనమే
యిస్తార్

నెరవేరును మీ
పనులన్నీ,
అరభాగం మీ
రిస్తేనూ ॥

కాదని లేదని
అంటారా
కాయకష్టమే
చేయండి

కండలు కరగీ
పోవండి - మీ
కొండలు తరిగీ
పోవండి ॥

స్వతంత్ర భారత
రాజ్యంకోసం
స్వత్యాగం
చేశారూ

స్వతంత్ర భారత
రాజ్యంలోనూ
శ్రమించలేరా
యీపాటి :

ముద్దా నోటా
వెడుతుందా - మరి
నిదుర పుచ్చీ
వెడుతుందా ?

ప్రజలూ మీరే
కద సుండి !
ప్రభుత్వమంటే
యీనాడూ !

భా ర తి

చెప్పుడుమాటల వినకండి - మీరు
తప్పుడు త్రోవల పడకండి
వినకండి వినకండి
పడకండి పడకండి !

చిన్నల్లారా !
పెద్దల్లారా !
ఉన్న నిజాన్ని
మన్నించండి—

అచ్చమైన మీ
మెడదల్లో,
మచ్చ మిగిలే
చీచ్చు రగిలే ॥ చె ॥

ఉత్తరాది యని
దక్షిణాది యని
ఉత్తరించు పని
కత్తిరించుడీ—

ఆర్య ద్రావిడ
మంతా ఒకటే—
అంతా ఒకటే
ఆర్యావర్తం ॥

దాక్షిణాత్యుడై
దీక్షవహించిన
శంకరు భాష్యపు
హుంకారానికి,

ఉత్తరభారత
మే మందీ - ని
రుత్తరమై తల
దాల్చిందీ ॥

సంస్కృతమై మన
జాతి పాదపం—
శాఖశాఖలై
సాగి ఫలించే

భారత భాషలు

వర్ణిల్లాల్; ధిగ

వర్ణిల్లాల్ ధిగ

మన హిందీ ॥

గు రు పి తం

వెనుకటి వాడవు
కావోయీ - నీవు
మునుపటి వాడవు
కావోయీ ।

భారతదేశపు
జౌరసుడా !
స్వతంత్ర భారత
శాసకుడా ॥

పలికే పలుకూ
పాడే పాటూ
వ్రాసే వ్రాతా
ఆడే ఆటూ

వినిపిస్తోందీ
కనిపిస్తోందీ ;
ప్రపంచమంతా
పరికిస్తోందీ ॥ వె ॥

మాటికి చీటికి
చూస్తున్నారు
మంచి శబ్దర
గమనిస్తూ—

పాటతప్పకా
ఆటతప్పకా
పాడర ఆడర
భారతిని ॥

కర్మవీరుడవు
పదవోయి-నీవు
ధర్మజ్యోతీ
వెలిగించి-

భారతదేశం
మనదేశం ;
ప్రపంచానికి
గురుప్రీతం ॥

పు రో గ మ న ం

ఆచివేయరా !

తూచివేయరా !

ఆచితూచివేయరా

అడుగు ముందడుగు ||

త్వరితగతిని సాగించే

భరతదేశ వీరుడా !

పరవశాన పరుగులిడే

భరతదేశ పౌరుడా !

ఆచీ తూచకపోతే

అడుగు తబ్బిబైతే

సంగనాచి దొంగనాచు

లుంగచుట్టేస్తుంది || ఆ ||

ముందడుగున తొందరైతె

బంద బాడి లంపటమై

పడితే, దిగబడితే - పొర
బాటు పెద్ద పాటగురా !

పూలసెజ్జకాదు - ఉ
య్యాల పరుపు కాదు, వి
య్యాల విందుకాదు - గం
డ్రాల గుట్ట రాచేరికం || ఆ ||

అ కౌంక్ష

జయ జయ జయ జయ
జయమంగళం
జయమంగళం నిత్య
శుభ మంగళం ॥

మా భరతమాతకు
మా జగ జననికి ॥

గంగా తరంగిణీ
సంగీత ఝరులతో
దివ్యమంగళగీతి
తేలి పోనీవోయి
అమృత సందేశమ్ము
నందింప వోయి ॥ జ ॥

కంచి కామాక్షమ్మ
మధుర మీనాక్షమ్మ

కనకదుర్గాదేవి
కనికరించాలి ;
అన్నపూర్ణాదేవి
అవధరించాలి ॥

కాశికా విశ్వేశు
కనుతుదల సంపదల
రామలింగస్వామి
రమణీయ దృక్కులొ
భారతము శక్తి సం
భరితమై పోవాలి || జ ||

న తి

అమ్మా భారతీ
కెక్కో
వమ్మా హారతి !

గుమ గుమ గుమగుమ
జమిలి మల్లియల
దండల నికొ కను
పండువు చేస్తా - లే
గులాబీల ని
న్నలంకరిస్తా || అ ||

గమ గమ గమ గమ
కస్తూరి తిలకం,
నెన్నుదుటను నే
తీర్చి దిద్దుతా - మై
పునుగు జవాదులె
పూయిస్తా ||

కంతాభరణం
 కంకణయుగళం,
 పసందు టందెలె
 చేయిస్తా - మై
 పసిండి తో తుల
 తూగిస్తా ।

కాలి తామరల
 కాంతిచ్చట నా
 యెడంద వెలులె
 జోడిస్తా - నీ
 లోని వీణీయ
 పలికిస్తా ॥

తత్తళంగు తక
 తద్దిమి తె తె;
 నీచే నేనై
 సృత్యం చేస్తా - ఉ
 ఊచి జాతిని
 నడిపిస్తా ॥

నీతోని వీణయి

పలికిస్తా

నమ్మా భారతి !

—రవయికె

గేయ సూచిక

1	జన్మహక్కు	21	భద్దరు
2	గమ్యం	22	గోమాత
3	పిలుపు	23	నాగార్జునసాగరం
4	జోహారు	24	లోకమాన్యకు
5	రైతు	25	బాలగంగాధర తిలక్
6	ఆంధ్ర జాతీయ గీతము	26	వల్లభాయి పటేల్
7	నై - నైజాం	27	శాంతిసందేశం
8	నా దేశం	28	ఆంధ్రమాత
9	నేతాజీ	29	ఆయుర్వేదము
10	అమరజీవి	30	వీణువాక
11	జాతిపిత	31	పంటబసవన్న
12	బుద్ధుడు	32	సహకారము
13	స్వేచ్ఛాభారతం	33	వనమహాత్మ్యము
14	స్వతంత్ర భారతం	34	చేనేత
15	మన జండా	35	ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల...
16	భారత ప్రజాశివ	36	విశాలాంధ్ర
17	జవహరులాల్	37	కాశ్మీరు
18	రవీంద్రుడు	38	గోవా
19	భూదాన యజ్ఞం	39	భారత చైనా
20	పాదుపు	40	ఆసియా

41	ప్రపంచ రాజ్యం	47	భారతి
42	దసరా	48	గురుపీఠం
43	దీపావళి	49	పురోగమనం
44	ఆత్మపరీక్ష	50	ఆకాంక్ష
45	సందేశం	51	నతి
46	ప్రజాప్రభుత్వం		

ఆంధ్ర పత్రిక, ఆంధ్ర ప్రభ, కృష్ణాపత్రిక, జాగృతి, స్రవంతి, ప్రజావాణి, ప్రజాసేవ, ప్రజామిత్ర, ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలుగుదేశం, గుంటూరు పత్రిక, వాహిని, ఇండియన్ మెడికల్, దేశ సేవ, పాడి పంటలు, హితవాది మొదలైన పత్రికలలో కొన్ని గేయములు ప్రకటింపబడినవి. ఏతత్ సంపాదకులకు నా కృతజ్ఞతాభివందనములు.

		బేసరి	సరి
షేజీ	19	కను	కను
		చేదా	లేదా
	22	మతములో	మతముతో
	32	రజాసి	రాజసి
	106	చీచ్చు	చిచ్చు

కొన్ని పండుగలు

- 1 నేతాజీ జయంతి - జనవరి - 23
- 2 స్వతంత్ర భారతము - జనవరి - 26
- 3 చేనేత (శివ వారం) - ఫిబ్రవరి -
- 4 భారత చైనా పంచశీల - జూన్ - 28
- 5 వనమహోత్సవము - జూలై -
(మొదటివారము)
- 6 తిలక్ జయంతి - జూలై - 23
- 7 రవీంద్ర జయంతి - ఆగస్టు - 8
- 8 స్వేచ్ఛా భారతం - ఆగస్టు - 15
- 9 గాంధీ జయంతి - అక్టోబరు - 2
- 10 యు. యన్. ఓ. డే - అక్టోబరు - 24
- 11 నవభారతోత్సవము - నవంబరు - 1
(ఆంధ్రా ప్రదేశ్ వతరణము)

- 12 సహకారోత్సవము - నవంబరు—
(మొదటివారములోని
శనివారము మొదలు)
- 13 జవహరు జయంతి - నవంబరు - 14
- 14 పతాకోత్సవము - డిశంబరు - 7
- 15 పొట్టి శ్రీరాములు జయంతి - డిశంబరు - 15
- 16 వల్లభాయి జయంతి - డిశంబరు - 15
- 17 బుద్ధ జయంతి - వైశాఖ పూర్ణిమ
- 18 ఆంధ్రరత్న జయంతి - జ్యేష్ఠ శుద్ధ చతుర్థి
- 19 దసరా - అశ్వయుజ శుద్ధ దశమి
- 20 దీపావళి - అశ్వయుజ బ॥ అమావాస్య
- 21 గోపాష్టమి - కార్తిక బ॥ అష్టమి
- 22 ధన్వంతరి జయంతి - కార్తిక బ॥ త్రయోదశి
- 23 గీతా జయంతి - మార్గశీర్ష శుద్ధ ఏకాదశి

జాతి - రచయితలు

ఉ ప రా స్త్ర ప తి

డాక్టరు సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణయ్య

(భారతరాజ్య సభాద్యక్షులు)

భారతదేశంలోని ముప్పది యారుకోట్ల ప్రజలలోను తా మందరును ఒక్కటే యను భావము కలుగచేయుట తమ లక్ష్యముగా రచయితలు భావించవలెను. తన విధానములో ప్రతి ఒక్కరును కళాకారుడే. ఒకరు కావ్యముల రచించిన మరియొకరు అచ్చువేయుదురు, ఇంకొకరు బైండుచేయుదురు. మన మందరమును కలిసికట్టుగా ఎంతయో జాగరూకతతో కృషిచేసిననే మనకు సత్ఫలితము కలుగును.

రచయిత మనస్సు నిష్కళంకముగా నుండవలెను. జీవితములో అనుభూతి ఉండవలెను. వదముల కూర్పులో నేర్పుగలిగి యుండవలెను.

మన దేశములో ప్రస్తుతము ఆర్థికరంగములో విప్లవాత్మకమైన మార్పులు చేయవలెనని ఉద్దేశించినాము. అందువల్ల ప్రజల దృక్పథములో నైతము మార్పు రావలెను. ఇందుల కనుగుణముగ రచయితలు తమ దృక్పథమును మార్చుకొని ప్రజలదృష్టిని మార్చవలెను. ఈ మధ్య దేశములో చెలరేగిన ప్రదర్శనములు, అల్లరులు జాతి ఐక్యత యొక్క ఆవశ్యకతను ఋజువుచేసినవి. ఈ విధానములోనుండి రచయితలు గురుతరబాధ్యతను వహించవలసి యున్నది.

దేశ ఐక్యతకు విఘాతము కలిగించు విధానములను పారద్రోలి జాతి నిర్మాణమునకు రచయితలు అంకితము కావలెను:

[6 - 11 - 56 న పుస్తక ప్రచురణకై బహుమతులను ఇచ్చుటకు సాహిత్య ఏకాడమీ వారు ఏర్పాటుచేసిన సభలోని ఉపన్యాస పాఠము]

భారత ప్రధానమంత్రి

శ్రీ జవహరులాల్ నెహ్రూ

జాతీయ రచయితలు - ప్రపంచశక్తి

ప్రపంచములోని ప్రాచీన మహాకావ్యాలన్నిటిలోను పరిపూర్ణమైన చిత్రశుద్ధి ఉట్టిపడుతూ ఉంటుంది. ఏ సత్యాన్ని రచయిత దర్శించాడో ఆ అనుభూతిని పాఠకుడికి అందించే యత్నమే చిత్రశుద్ధి. కావ్య నిర్మాణమున కవసరములయిన ఉదాత్త వస్తుగ్రహణము కల్పనాశక్తి రచనా సౌష్ఠ్యముకంటె ఇది మిన్నయైనది.

దై నందినాల్పు సంఘటనములకు రచయితకలవరపడడు. వాని కంటక వస్తుదృష్టితో మాత్రమే వాటిని శాంతముగ చూచే స్థితిలో రచయిత ఉండాలికాని, సామాన్యంగా రాజకీయవేత్తవలె ఉద్రేకంతో ఊగిసలాడరాదు. రచయితలు వారి వారి దేశప్రజల అంతః ప్రవృత్తి, ఆదర్శము, దీక్షలకు ప్రతి రూపాలుగాఉండాలి. పరస్పరం అభిప్రాయాలు గ్రహించి చక్క దిద్దుకోవడానికి, సత్యాన్వేషణాశక్తి పెంపొందించుకోవడానికి, భిన్న దేశరచయితల పరస్పరసమాగమం అభిలషణీయం.

ఒక మహావృక్షం పాదు ఒకచోటనే ఉన్నా - శాఖలు విస్తరించి పుష్పసారభాన్ని నలుదెసలా పంచారించినట్లే; ఒక ప్రదేశంలో జన్మించిన రచయిత దిగంతాలకు విజ్ఞాన సారభాన్ని వెదజల్లవచ్చు.

ప్రపంచంలో రాజ్యాలన్నీ చాలా వఱకు ఒక అంతరాత్మీయ రూపాన్ని పొందాలని ప్రయత్నిస్తున్నా, రూపంతాల్పక్షం అనేది క్లిష్టతరమవుతోంది. ఈ సందర్భములో రచయితల పాత్ర ఏమిటి? ఈ మహా కార్యానికి ఉన్నుఖంగా, శక్తిమంతంగా, రచయితలు - ప్రపంచ ప్రజల అభిప్రాయాన్ని తీర్చిదిద్దగలరనీ, వలెననీ - నా అభిప్రాయం. ఇంతకీ మనస్సేకదా సంకల్పాలకూ సంఘటనములకు మూలభూతమైనది!

యునెస్కో నియమావళిలో మనుష్యుల పుట్టెలలో నుండి యుద్ధాలు మొలుచుకు వస్తాయని ఉంది. అది కచ్చితంగా నిజం. ప్రజల మనస్సులపై రాజకీయవేత్తలు ఒక రూపంలో తిష్టవేసుకోయత్నిస్తారు. కాని బహుముఖరచనా ధురంధరులైన కవిశ్వరులు వారి మనస్సులపై శాశ్వత పీఠాన్ని స్థాపించుకుంటారు. అది సమంజసముకూడా.

[ది 29-12-56 న్యూఢిల్లీలో ఆసియా రచయితల సభాసమాప్త సందర్భంలో శ్రీ కాల్కోభావి అధ్యక్షతను జరిగిన ప్రపంచ రచయితల రౌండు టేబిల్ సమావేశంలో శ్రీ నెహ్రూ ఉపన్యాస పాఠము.]

వి ద్వాన్

వై డి పా టి సు బ్బ రా మ శా స్త్రీ

కా వ్య మా ల

నృ త్య భా ర తి 1 0 0
(నృత్యగీతములు)

ఉ పా సు ం ద రి 1 8 0
(నాటకము)

జా తీ య భా ర తి 2 8 0
(గీతావళి)

5 0 0

ప్ర తు ల కు :

వై డి పా టి సు బ్బ రా మ శా స్త్రీ,

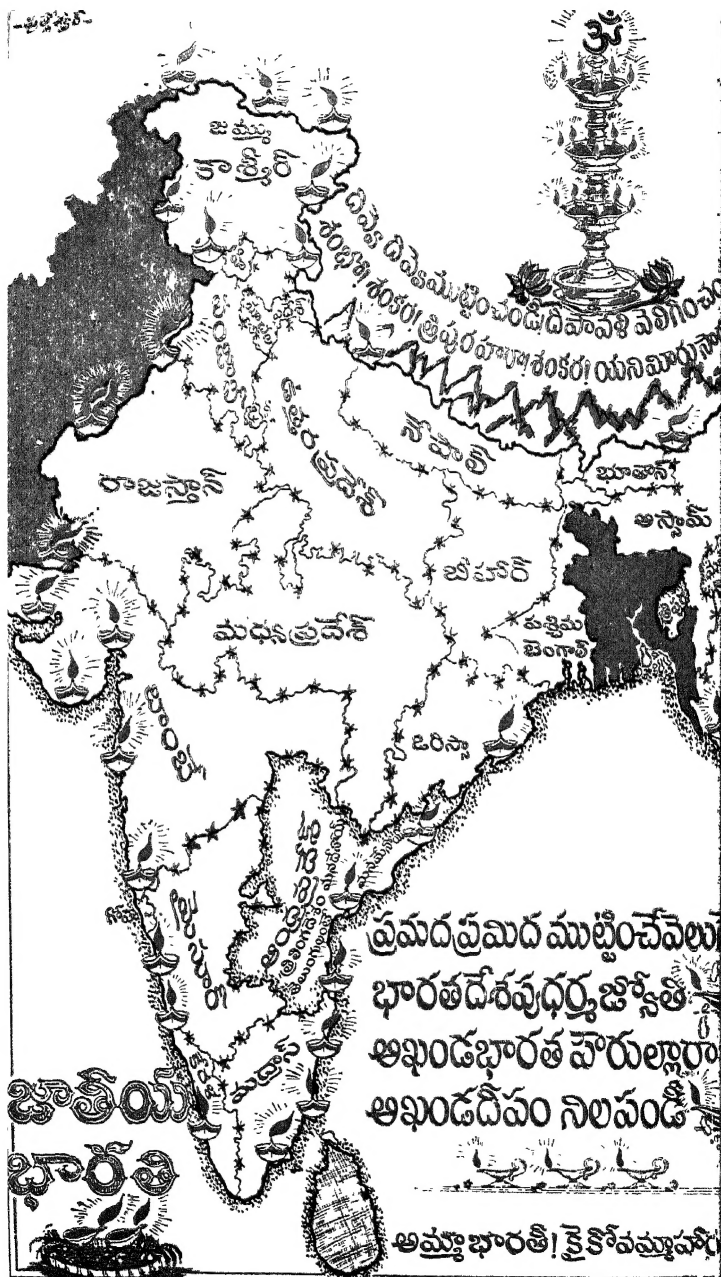
మా రు తీ న గ క్

వి జ య వా డ

ప్ర సా ర పు హ క్కు లు
అలిండియా రేడియోవి

ప్రథమ ముద్రణ :
శ్రీ విష్ణు ఓ కో. ప్రెస్
విజయవాడ - 2
1957

అమ్మో భారతీ! కైకోవమ్మహా!

